

DELA VSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 45.

Sobota 4. junija 1927.

Leto II.

Pozdravljeni!

V zvezi z vsedelavskim zletom se bo vršil v Ljubljani tudi mednarodni kongres transportnih delavcev in iz drugih strokovnih in političnih prirediteljev, ki niso velikega pomena samo za jugoslovansko delavstvo, nego tudi za vso mednarodno socialistično gibanje. Ob tej priliki bo posetilo Ljubljano v neštivilnih skupinah zavedno slovensko in jugoslovansko delavstvo ter delavstvo in odlični delavski delegati in bojevniki skoro iz vseh evropskih držav — od zavedne proletarske Avstrije do svobodoljubne Holandske. V Ljubljani se bo vršila pomembna revija moči slovenskega delavstva, in sklepalo se bo obenem o važnih mednarodnih vprašanih delavskih strokovnih organizacij, zlasti z ozirom na okrepitev in razširitev delavskega gibanja preko Balkana v Turčijo in dalje.

Slovenskemu delavstvu je pripadla čast, da organizira ta važna, za ves socialistični pokret v Evropi in na vzhodu velepomembna organizacijska posvetovanja. Uverjeni smo, da bo naše delavstvo s svojo impozantno udeležbo na vsedelavskem zletu pokazalo, da stoji za vsemi sklepi, ki stremijo za ojačanjem mednarodnih sindikatov in mednarodnega socialističnega gibanja, z vso svojo odločno voljo.

Ti dnevi niso za jugoslovansko delavstvo nič manj važni, kot dnevi tivolskega kongresa, ki je rodil zgodovinsko našo tivolsko resolucijo. Ta posvetovanja služijo organizacijski osvojitvi jugoslovanskega proletariata in sploh proletariata Balkana, ona nam nalagajo dolžnost, da delamo na faktično socialno osvoboditev delovnega naroda.

Pozdravljeni sodruzi delegati iz vseh krajev naše države in Balkana, pozdravljeni vsi delavski izletniki v imenu vsega našega socialističnega, razredno zavednega delavstva!

Pozdravljeni pri delu za obnovitev in združitve našega delavskega gibanja!

Kajti ti za nas zgodovinski dnevi bodo obenem služili ideji delavske enotnosti, ideji proletarske enodušnosti v smislu socializma, v smislu razrednih načel in skupnih ciljev, ko jih je izročil svetlim odrešenim vekom velik mojster socialnega znanstva in socialistične borbe Karl Marks!

Pozdravljeni!
Heinrich Heine:

Himna.

Jaz sem meč in jaz sem plamen;

Jaz sem vas razsvetlil v temi, in ko je pričela bitka, sem se boril spredaj, v prvi vrsti.

Krog in krog mene leže trupla mojih tovarišev, ali mi smo zmagali. Mi smo zmagali, vendar, vseokrog leže trupla tovarišev. Med vriskajoče pesmi triumfa, se kradejo pogrebni koralji. Ali mi nimamo časa za veselje in ne za žalost. Zopet doné trobente k novem boju.

Jaz sem meč in jaz sem plamen;

Tudi mene zove dolžnost, da sem 5. junija v Ljubljani!

Zadnja opozorila za Vsedelavski zlet!

Končni spored je sledeč:

V četrtek, 2. junija, sprejem mednarodnih gostov. Za ta dan izide za ljubljansko delavstvo še poseben letak.

V petek, 3. junija, v Tivoliju kongres železničarjev in ob 20. uri slavnostna seja Strokovne komisije in povabljenih gostov.

V soboto, 4. junija, dopoldne kongres itd., do 18. ure sprejemanje gostov na kolodvoru, do 19. ure koncert železničarske godbe iz Maribora v »Zvezdi«, ob 20. uri v »Unionu« veliki koncert združenih delavskih pevskih zborov.

V nedeljo, 5. junija, zjutraj budnice delavskih godb in sprejem mariborskih kolesarjev, ki se pripeljejo iz Zaloga. Nato sprejemanje gostov na kolodvoru. Formiranje sprevoda. Manifestacijski pohod po mestu in mednarodni miting na Kongresnem trgu.

Popoldne ob 2. uri na igrišču »Ilirije« (pri šišenskem kolodvoru ob Celovski cesti) nogometna tekma med SK Svoboda Ljubljana : SK Svoboda Maribor ter SK Svoboda rezerva : SK Amateur Trbovlje. — Pred tekmo in med pavzo koncert.

Ob 16. uri prihod gostov s tekme in zbirališč v »Zvezdi«, na Viču itd. na vsedelavsko veselico na vrtovih hotela »Tivoli«.

Ob 20. uri bakljada in nadaljevanje veselice.

Delavstvo iz zunanjih krajev se ob prihodu v Ljubljano ne sme s kolodvora razkropiti, temveč počakati, da jih razporede delavski reditelji.

Zletni urad (za stanovanja, prehrano in vse informacije) bo posloval na kolodvoru.

Glavna zletna pisarna posluje cel teden do 6. junija celodnevno v Gradišču št. 2 (to je na koncu Dunajske ceste—Šelenburgove ulice, tri minute od glavne pošte).

Reditelji nosijo rdeči trak na levem rokavu. Rediteljem se mora pokoravati vsakdo v vsem na kolodvoru pri sprevodu, shodu in veselici! Reditelji so osebno odgovorni za izvedbo cele proslave.

Polovična vožnja je odobrena pod uradno številko: GD br. 33.118. Kdor bi prej ne imel zletne izkaznice, naj ne vrže železniške karte proč.

V kolikor ni tu navedene spremembe, ostanejo dosedanje objave v veljavi.

Delavstvo, pripravi se, da pokaže vsej javnosti moč in duh disciplinirane delavske armade!

Nobena stvar, tudi dež, naj ne zadrži nikogar doma!

Živel Vsedelavski zlet!

Odbor za Vsedelavski zlet.

Posetnikom vsedelavskega zleta!

Vsedelavski zlet naj bo manifestacija organizirane in disciplinirane sile delavskih organizacij. Vsi zavedni sodruzi in sodružice so zato dolžni pomagati, da bo celotna prireditev, kar najzgodnejše potekla.

Pred vsem je nujno potrebno:

1. Pri prihodu na ljubljanski kolodvor naj se porazdele izletniki po krajih za napisnimi tablami, ki bodo postavljene pred kolodvorom.

2. Pri formaciji sprevoda je treba brezpogojno ubogati reditelje, ki bodo razporejali sprevod, ker bi sicer nastala zmešnjava, ki bi ne bila v čast delavskemu imenu.

3. Sprevod je četerosten. Razun rediteljev ne sme korakati nihče izven sprevoda. Izletniki naj sami pozovejo vsakogar naj ne hodi ob sprevodu ali skozi sprevod.

4. Čuvajte se agent-provokaterjev, ki so ob takih prilikah najeti od sovražnika zato, da delajo nered. Ne trpite nikakšnih klicev, ki niso v skladu z duhom in programom prireditve. Vse take elemente je treba izčistiti

iz sprevoda. Če ne gredo z lepim pokličite reditelje in jim pomagajte napraviti red.

5. Na slavnostnem shodu poskrbite za absoluten mir. Naj dobe zunanji gosti dobro mnenje o naši kulturi in disciplini. Vsakega nemirneža tiho opozorite na mirno obnašanje. Če ne uboga, stopite po reditelje in jim pomagajte upostaviti red, a to brez šuma ali kričanja.

6. Na delavskih veselicah itak ni navada nedostojno obnašanje. Če bi se pa vendar pojavil kak tak slučaj, opozorite dotičnika na red. Če ne uboga, obvestite reditelje!

7. Ker so reditelji osebno odgovorni za prireditev in ker sovražniki komaj čakajo, da bi dobila policija povod za intervencijo, pozivljamo vse naše v disciplini preizkušene sodruze in sodružice, naj store vse, da bo ta naša prireditev čim lepše potekla in da bo dvignila čast in ugled delavskega imena v tovarni, občini in državi!

Rediteljski direktorij.

Pomen vsedelavskega sveta.

Mir, kruh in svoboda.

Prihodnje dni bodo odmevali po ljubljanskih ulicah mogočni koraki organiziranih in discipliniranih delavskih bataljonov. Nastopile bodo iste delavske množice, o katerih je bil že ves malomeščanski svet pričran, da so jim puškina kopita do dobra razmesarila hrbenice.

Velika notranja kriza in na drugi strani gospodarski in politični pritisk buržuazije, je v resnici omajal marsikatero delavsko postojanko in pogasil v marsikateri delavski duši vero in upanje na delavsko vstajenje. Temna in mukepolna je bila doba, ko je naš delavec, razorožen, bil

izpostavljen brutalnemu napadu krvižnejne buržuazije.

»Pri zadnji hiši se ogenj ustavi.« pravi naš narodni pregovor. In tako se je zgodilo tudi pri nas, ko smo pred dobrim letom vodili borbo za poslednjo delavsko institucijo: za Delavsko zbornico. Takrat smo vsi čutili, da gre boj za biti in ne biti. Zavedali smo se, da bi nam poraz za desetletja onemogočil vsako večjo koncentracijo delavskih sil. Tudi buržuazija je ta položaj dobro razumela. Za zanj tako malopomembno institucijo, kakor je Delavska zbornica, je razposlala v borbo na

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Čekopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana, Poljanska c. 12, pošt. pr. 104.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2:25 D. Pri večjem številu objav popust.

KINO APOLO

do nedelje velikanski smeh

Buster Keaton kot boksač

Oglejte si ga, tega reveža!
Solze bodete točili od smeha!

V pondeljek: Napet kriminalni film

Kapetan Köpenik

največji hohstapler sveta.

Hermann Picha.

stotine svojih agentov in otvorila v svojem časopisju bobneč ogenj, ki je trajal preko enega mesca.

Vzdržali smo. — Vzdržali zato, ker smo se instinktivno zavedali, da smo na mejniku dveh razpotij, katerih je vodilo eno v prepad, drugo h koncentraciji, zboljšanju in dvignjenju delavske veljave. V tej bitki, ko smo po par letih zopet kolikor toliko enotno nastopili, smo se šele prav zavedli ogromnega pomena notranje enotnosti v delavskih vrstah. In takrat je bil v naših dušah storjen trden sklep — trden kot skala — da ne bomo odnehali preje, predno ne izvedemo na celi črti organizacijskega edinstva med našim delavstvom.

Od takrat gre naša pot navzgor. Pri oblastnih volitvah smo tudi že na političnem polju dosegli prvi uspeh. Konsolidacija napreduje v vseh panogah našega delavskega pokreta.

Tem nameram je posvečena tudi prireditev vsedelavskega zleta. Vsedelavski zlet naj nam omogoči, da preštejemo svoje vrste in da se ob disciplinarnem nastopu naših bataljonov napijejo naše duše nove vere in naša srca naj dobe novega poleta za nove borbe.

Kajti na vidiku so neštete nove borbe. Stanovanjska kriza je čim dalje hujša, borba za zaščito stanovanjskih najemnikov se bo morala podvojiti. Brezposelnost katastrofalna. Se katastrofalnejša je pa malomarnost odločilnih faktorjev v Beogradu, ki mislijo, da bodo s stotisoči dinarji, ki jih pošljejo Delavski zbornici na vsakih par mesecev, odpravili brezposelnost. Treba je energične akcije v tovarni, v občini in državi, če hočemo, da bo ta problem vsaj za silo rešen.

Bližajo se časi občinskih volitev. Občina v dobrih rokah je lahko precejšen socialni činitelj. Zato bo borba zanj potrebna in že danes se je treba pripravljati nanjo. Tudi parlamentarne volitve so na vidiku. Če v parlamentu zopet ne bi bilo nobene delavske zastopnika, bodočnost ne bo nič boljša, kakor je sedanjost. Treba se je torej zavedati, da nas čakajo v bodočih mesecih velike odločitve, zato je treba storiti vse, da bo delavski pokret poživljen in organiziran tako, da bo v teh bitkah vzdržal.

Vsi vemo, da je kapitalistična reakcija mogoča v taki meri le zato, ker so bile delavske vrste razcepljene in slabe. In ker nečemo, da bi taka črna doba trajala še naprej, zato hočemo zedinjenje in enotno delo.

Vsedelavski zlet ni ozka strankarska prirediteljev. Odbor, ki ga prireja, je sestavljen po večini iz predstavnikov naših strokovnih organizacij, ki so v Sloveniji popolnoma zedinjene. One ne poznajo ne leve in ne desnice, temveč samo članstvo, ki ima v statutih predpisane pravice in dolžnosti do organizacije. Platforma, ki so jo izvedle strokovne organizacije, služi lahko tudi ostalim delavskim organizacijam za podlago zedinjenja v vseh pokrajinah. Zato so bile objavljene preko delavskega časopisja na izlet vse delavske organizacije iz vseh pokrajin. Nihče ni bil odklonjen, nihče zavrnjen. Vsak bo dobrodošel, ki je prišel manifestirati za edinstvo.

Tudi govornike za veliki miting je zbiral odbor po teh vidikih. Pred vsem morejo nastopiti na tej prireditvi le taki govorniki, ki so člani naših strokovnih organizacij, ki brezpogojno priznavajo njihove smernice in ki se absolutno podrejajo organizacijski disciplini. Ime s. Petejana, tega simpatičnega borca naših strokovnih organizacij, jamči, da bo kot glavni govornik najpraviše kolonialni duh in njihovo hotenje. V imenu našega vzornega žensktva bo nastopila sodružica Ajdiškova, ki bo javno izpričala, da ženske v našem pokretu niso štafaža za slavnosti, temveč enakopravne bojevnice za pravice delavskih žena in deklet. Od internacionalnih gostov bo nastopil tajnik mednarodne transportne federacije, ki bo z vsesvetovnega vidika začrtal smernice naše milijonske strokovne internacionale v Amsterdamu.

Razumljivo je, da pri taki prireditvi ni mogoče prepustiti večjega števila govornikov, ker bi se stvar preveč zavlekla in ker prireditelji nimajo garancije, da bodo govorili v onem duhu, za kar je bila prirediteljska miselnost. Nemogoče si je zamisliti, da bi se pripustilo na govorniško tribuno govornike več strank, ki bi obravnavali to, kar delavski pokret loči in ne tega, kar ga druži, povrhu je pa treba povedati, da so oblasti naložile prirediteljem silno težke pogoje glede govorov na shodu, za katere so prireditelji osebno odgovorni.

Polni zaupanja, da bo ta vsedelavski izlet dvignil moralo našega pokreta in vlil delavskim množicam novega poguma za borbe, ki jih čakajo, pozdravljamo vse, ki bodo v nedeljo spremenili belo Ljubljano v rdečo.

5. junija gremo v Ljubljano!

PAVEL DOROKOV:

V ječi.

(Iz romana »Golgota«. Prevel S. V.)

Zvečer so jih odvedli iz poveljnikove hiše v ječo. Kakor da so obdani z bodečim živčevjem jih je obdajal dvojni krog. Na znotraj Čehi, na zunaj Kozaki.

Krvivezna množica meščanov se je gnjetla k njim. Potisnila jih je med konje, obmetavala s kamenjem, pljuvala, poskušala doseči jetnike s palicami.

Neka starka, s plapolajočimi sivimi lasmi se je oprijemala prosee Kozaka. V rokah je držala tanko železno palico.

»Sinko. Pusti me skozi. Samo enkrat, le enkrat mi dovoli, da sunem.«

Kozak ji je leno požugal z nagajko.

»Odstrani se, starka, če ne . . .«

V celici — deset korakov dolgi in deset široki — je zaprtih štirideset ljudi. Tudi Andrejevič, Petruhin, Salomon in Vera so med njimi.

Saharov, Aleksej, Morosov Pavel — so člani mestnega Sovjeta.

Tudi železničarski delavci so tu. Prijeli so jih pri poskusu, da razstrele oklopni vlak.

Tudi nekaj strokovničarjev.

Mlad dečko — Sergej, ki je prišel še le pred kratkim iz vasi in se priključil boljševikom.

In rdečearmejci.

V kotu, na priča (ležišče na deskah) leži Salomon z vezano glavo. Obraz mu je, kakor stena. Vera sedi pri njem. Drži njegovo roko, nežno jo boža. Tih, kakor da ziblje otroka napeva:

»Spi, dete, spi,

sanjaj, o sanjaj sladko . . .«

Petruhin sedi zraven nje. Obrvi so stisnjene. Trde misli so jih stisnjene. Včasih se stisnejo njegove

Vsi na Vsedelavski zlet!

Proletarci vseh krajev, združite se!

3. do 5. junija se bodo zbrale delavske množice na prvi vsedelavski zlet v Ljubljani. Ta slavnost bo združila proletarijat od blizu in daleč: prišli bodo sodruzi iz Avstrije, delegati iz Bolgarije, Belgije, Francije, Češke, Rumunije, Poljske, prišli bodo delavci iz vseh pokrajin Jugoslavije, iz vseh slovenskih industrijskih krajev.

Delavci vseh krajev, vseh strok, vseh narodnosti

bodo manifestirali za eno idejo socialističnega osvobojenja vsega delovnega človeštva.

Strokovno, kulturno in zadržno zedinjenje ter enoten nastop vsega delavstva pri zadnjih oblastnih volitvah je zopet prebudil in ojačil delavske vrste, ki jih je bila prej razmajala reakcija in notranja razprtija. Vsedelavski zlet bo zunanja manifestacija

prerujenega enotnega delavskega gibanja.

Zato pridite te dni v Ljubljano vsi zavedni delavci z ženami in otroci!

Vse ljubljansko delovno prebivalstvo pa pozivamo, da pristrčno pozdravi goste, ki mu prinašajo za vse odrešilno poslanico:

za mir, kruh in svobodo!

Obhod po mestu in mednarodni miting na Kongresnem trgu bosta pokazala, da zna proletarijat najdostojnejše manifestirati za svoje pravice.

za politično svobodo in demokracijo!

za mir med narodi!

za internacionalno solidarnost delavstva!

za 8-urnik!

za državno zavarovanje brezposelnih!

za starostno zavarovanje!

za zaščito stanovanjskih najemnikov!

za svobodo delavskih organizacij, ki se bore za izboljšanje položaja vseh, ki trpe!

Odbor za Vsedelavski zlet.

Posebni vlaki za železničarje.

V nedeljo pelje posebni vlak železničarje na kongres in na vsedelavski zlet v Ljubljano kakor sledi:

Iz Maribora vozi ob pol 4. uri.

Iz Pražskega ob 3.50.

Iz Grobelnega ob 4.30.

Iz Celja ob 5.25.

Iz Zidanega mosta ob 6. uri.

Iz Trbovelj ob 6.25.

Do Celja se vstavi vlak na vseh postajah. Pozneje pa le v Zidanem mostu in v Trbovljah. Opozorjamo, da je ta vlak samo za železničarje in ga morajo ti sami napolniti. Za neželničarje vozi vlak, kot smo objavili. Iz Ljubljane se vrača ta vlak v nedeljo ob 22. uri in se vstavi povsod.

Naravnost po poti razrednega boja!

»Clara pacta — bona amici«, pravi latinski pregovor, kar pomeni toliko kot »jasna pogodba je najboljša vez dobrega prijateljstva«. Ta pregovor mi je prišel na misel te dni, ko sem imel priliko in dovolj povoda globlje razmišljati o potrebi in možnosti konsolidacije političnega marksističnega pokreta.

Najprej sem se vprašal, kaj pravi delavstvo o svoji politični konsolidaciji. Na to sem dobil povsod odgovor, da delavstvo zahteva politično konsolidacijo delavskega pokreta in da predstavlja tej konsolidaciji dva pogoja: 1. da bodi pokret razredno čist in 2. da se konsolidirani pokret udeležuje v aktivnem ofenzivnem boju za politične in socialne pravice delavskega razreda. Toda takih odgovorov ne dobivam samo jaz, dobivamo jih vsi privatno, na sejah, na sestankih in shodih šele vprašamo zanje.

Delavstvo daje take odgovore iz svojega notranjega prepričanja v zavesti, da je vse ono, kar združuje delavstvo, kar se je trosilo o socialistični stranki itd., zlobno seme lulike razdora ter mora to delavstvo preko tega v enotno politično organizacijo in jo samo ohraniti tako kakršna mora biti. Delavstvo ne mara več »resolucij« v besedah, marveč zahteva dejanskega razrednega boja.

Naravno sem se moral na take odgovore vprašati nadalje: ali ima delavstvo prav ali ne. Vprašati sem se pa moral še več, in sicer: v čem se razlikuje stališče splošnega delavstva od stališča naše stranke, oziroma mojega stališča.

Na prvo vprašanje moram odgovorjati, da ima delavstvo popolnoma prav. Linija socialističnega marksizma mora biti razredno opredeljena, ker bi sicer ne mogla nikdar tvoriti

izrecno razredne politične stranke in se tudi ne uveljavljati kot samostojni politični faktor s potrebno načelno avtoriteto. Na drugo vprašanje, ki sem si ga zgoraj stavil, je pa odgovor še mnogo lajši, ker tako stališče, kakor delavstvo vobče, zavzema v naši državi pač le socialistična stranka, ki se je ravno zaradi svojih čistih načel že globoko ukoreninila med delovnim narodom ter si v politični javnosti s svojo neomajno zvestobo do teh načel tudi pridobila največjo avtoriteto.

Iz navedenih dejstev, ki jih lahko opaža med delavstvom vsak sam, moramo logično sklepati, da je grupacija razrednozavednega delavstva okoli socialistične stranke, ki zahteva isto, kar vse delavstvo, miselno dozorela stvar, ter da je naloga socialistične stranke, da s svojo ljubeznivo taktiko in načelno odločnostjo sprejme medse vse one prave razredne bojevnike, ki res tako mislijo kakor govore.

Na tem vprašanju ni več diskusije. Tistim, ki hočejo delati v pokretu resno, bo stranka omogočila pridružitve ali vstop; tiste pa, ki še danes vodijo boj proti političnemu zedinjenju proletarijata, bo pa proletarijat sam postavil pod kap, ker se ne da voditi za nos.

V tem pogledu pojde torej politika naše stranke, v tej pravilni smeri, kakor zadnja leta, ker je ta politika pristna delavska in bo tembolj delavska razredna in ofenzivno akcijska, čim številnejše bodo naše vrste.

Stranka se ne bo spuščala v vratolomne eksperimente, ker ve, kaj zmore in kaj je mogoče. Toda jak politični boj je mogoč, če je stranka močna. Glavno v današnjih razmerah pa je vsaj pri nas, da stranka poglobi socialistično zavest, prepričanje, ker na tem sloni bodočnost stranke in razredni boj za novo svetovno naziranje in boj za politične in socialne pravice delavskega razreda. L. J.

Po Chlü—J.

Kina obtožuje.

Riž nam nikjer ne dozoreva, klasje je zeleno in medlo, a davčni biriči zaplenijo vse, zbirajo hitro, zahtevajo kruto, prieskujejo strogo, psujejo, tehtajo mučijo.

Režejo nam platno s teles, še kuhan riž nam trgajo iz ust. Ki človeka tlačijo in živa bitja moré, so divji psi, so volkovi.

(Iz knjige, ki jo je izdal pod gornjim naslovom Albert Ehrenstein.)

pesti v plamtečem gnjevu. Andrejevič ziblje svojo sivo glavo. On pozna misli Petruhina.

»Ne, Aleksej, od tod se ne pride . . .«

Dečko, Sergej, stoka:

»Najbrže nas vse postreljajo . . .«

Andrejevič ga tolaži:

»Zakaj bi tebe ustrelili? Lepo izpustili te bodo.

Tako mlademu dečku ničesar ne store.«

Ljubezljivo ogleduje obraz dečka.

Bled obraz, mehko zaokrožena lica. Dolge lase, kakor pri nuni. Majhno plavo bradico. Velike blesteče, temnorjave oči.

»Ne bodo me izpustili, ko so me pa vjeli s puško v rokah. Bojim se . . .«

Kakor je bil v njegovi vasi običaj, je govoril vsakemu starejšemu človeku stric.

»Stric, ti si najstarejši tukaj. Rad bi se izpovedal. Naj že bo Bog ali ne — ne vem — bojim se. Sel sem z vami, ker ste se borili proti zlu. Videl sem, da je mnogo zla na svetu in sem se hotel zoper to boriti, hotel sem, da je vsem dobro. Sedaj umrem za dobro . . . ali od Boga ne vem ničesar.«

Andrejevič je sprejel prošnjo mladeniča resno in brez ironije.

»Ako misliš, da ti bo s tem lažje . . .«

Sedla sta na priče in šepetala neslišno.

Vera pokliče Petruhina k sebi in mu nekaj zašepeta.

Petruhin stopi k vratom in reče zunaj stoječemu vojaku:

»Paznik!«

»Kaj je?«

»Tu je žena. Pusti jo ven.«

»Imate v celici posodo.«

»Ali ona je ženska.«

»Ženska! Ali ni vseeno? Pri nas so vendar vsi enaki!«

Pogleda skozi okence:

»Ne sramuj se, srček, tam v kotu je posoda!«

Po noči, ko se spusti v celico težak, grozničar spanec, se slišijo zunaj na hodniku glasni, odmevaajoči koraki. Puškina kopita udarijo na kamenita tla. Odmikajoči se zapah škrtja.

Ta šum dvigne vse, kakor na peresu.

Sergej se prime s tresočimi rokami za Andrejeviča.

»Stric, bojim se!«

Častnik se pojavi, s spiskom v rokah.

Odpeljejo petero rdečearmejcev.

V celici jih je ostalo petintrideset . . .

Globoka tuga zveni v glasu Salomona:

»Ne gre za me, Vera . . . strašno, ako pomislím na tvoje življenje. Tako lepo bi lahko bilo!«

»Dragi, tudi sedaj je lepo. Bila je sreča v borbi in sreča v našem privatnem življenju.«

Hvaležno stisne roko Veri.

»Vera, ljubljena . . .«

Predno je nastala noč, odreže Vera svoje težke plave kite.

»Sodrug! Kdor pride živ od tod, naj jo izroči moji materi.«

Po noči zopet odmevajo koraki po hodniku. Zapahi škrtajo.

V spisku so:

Salomon Lobowsky, Aleksej Petruhin, Vera Gnevenko, Aleksej Saharov, Pavel Morosov.

»Pripravite se!«

Roka vere zadrhti v Salomonovi. Nato se obrne k častniku in reče mirno:

Dalje prihodnjič.

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

RAZUMNA
MICA

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

Dnevne novice.

Beležka.

Iz filistrov omejenih, iz njih možganov zaprašenih, da veš, nikar ne zbiraj šal. Kdor je pa pametna in dobra duša, smehljaje tvoj dvoptip poslušaj, v vsem bo dobrohotnost najti znal.

Kongresi v Ljubljani ob priliki Vsedelavskega izleta. Dne 3. junija se bo vršil v hotelu Tivoli v Ljubljani II. redni kongres Saveza železničarjev Jugoslavije. Začetek kongresa ob 9. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Otvoritev kongresa. 2. Volitev verifikacijske komisije. 3. Plenarno zasedanje: a) poročilo tajnika, b) poročilo blagajnika, c) poročilo nadzornega odbora. Popoldne: 1. Zborovanje sekcij, razprava poročil in resolucij. 2. Plenarno zasedanje: a) poročilo sekcij, sprejem resolucij, b) volitev nove uprave. — Dne 4. junija ob 8. uri zjutraj se bo pa vršila v istih prostorih III. redna balkanska konferenca transportnih organizacij, ki se bo bavila v prvi vrsti s vprašanjem koalicijskega prava ter položajem delavcev v balkanskih državah. Na kongres Saveza železničarjev in na balkansko konferenco pridejo tudi zastopniki delavskih zbornic iz cele Jugoslavije in strokovnih organizacij, ki so včlanjene v »Ujedinjenem radniškem sindikalnem savezu Jugoslavije« ter delegati iz inozemstva in sicer: Od Internacionalne transportne federacije v Amsterdamu, v katerih je včlanjen Savez železničarjev Jugoslavije, glavni tajnik s. Fimmen; od avstrijskih železničarjev s. Weigl; od bulgarskih železničarjev s. Issaieff-Makariieff; od grških železničarjev s. Hadjiprodromo Souannides; od poljskih železničarjev Maxamin; od romunskih brodarjev Balineanu ter iz Koroške več gostov od železniške organizacije in delavske zbornice.

Svobodomiseltvo se širi. Pretekli teden sta se vršila dva shoda, eden na Muti in eden v Rušah, na katerih je poročal s. Eržen iz Maribora, o vseh metodah, ki se jih poslužujejo klerikalci v boju zoper socialiste. Pa tudi mi jim ne smemo ostati ničesar dolžni, če že moramo plačati njihov proces, jim bomo vračali milo za drago. Cerkvena oblast je ukazala svojim duhovnikom, da morajo povsod pridigovati proti socialističnim listom. Tako je moral celo stari župnik na Muti pridigovati proti »Volksstimme«. Tako, torej vsi tisti delavci, ki ne znajo slovenskih listov čitati, naj se odpovedo na ljubo edinemu svojemu listu, na katerega so že 9 let naročeni in naj si naroče mogoče židovski »Morgenblatt« iz Zagreba ali pa »Marienandacht« iz Graza? Ne boš, rajši

se odpovem cerkvi. Cela dvorana je burno pritrjevala izvajanjem govornikov. Medtem, ko je sklicala shod na Muti strokovna organizacija kovinarjev, so sklicali shod v Rušah že tamošnji svobodomiseltci. Bil je prav dobro obiskan, in večje število tamošnjih sodrugov je podvzelo korake za izstop iz cerkve.

Spodnja šiška v Ljubljani. Tudi mi v Šiški, kar nas je razrednozavednih, z veseljem pozdravljamo, da se je s takim odločnim korakom pričelo zbirati delavstvo okoli Socialistične Stranke Jugoslavije. Vse fraze in laži, ki so jih širili lažiprijatelji delavstva o socialistični stranki, so izgubile ves vpliv, ker se delavstvo vedno bolj prepričuje, da je le socialistična stranka tisti kader delavstva, okoli katerega se bo delavski razred združil ter smoteno in z razumom vodil boj za svoje pravice. Ljubljanska krajevna organizacija SSSJ, katere člani smo tudi mi, je započela s tem, da je sklicala v sredo 25. maja ožjo anketo v Šiški, na kateri se je razpravljalo o krajevnih potrebah Šiške sploh, jako hvaležno delo. Šiška pripada že dolgo mestni občini in naloga mestne občine ljubljanske bi bila, da ta del mesta, ki nosi razmeroma velik del občinskih bremen, pri svoji komunalni politiki vsaj primerljivo doseže. Nedostatki v zdravstvenem, stanovanjskem, prometnem in socialnem pogledu so znatni, tako da je Šiška jako zastopljena za nekaterimi deli mesta. Neobhodno potrebno je torej, da se v ta namen izdela memorandum zahtev in predloži občini, oziroma sedanjemu vladnemu komisarju. Med prvimi zahtevami pa je seveda izvedba volitev v občinski svet ljubljanski, kjer dobi tudi Šiška svoje legitimne zastopnike. Na anketi so bili zastopani politično, strokovno, gospodarsko in kulturno organizirani člani, tako da lahko rečemo, da je akcija enodušen izraz zavrednega delavstva v Šiški.

Kadar se vrši kongres razrednozavednih strokovnih organizacij, in kadar imajo narodna društva svoj tingl tangl. 3. in 4. junija se bo vršila v Ljubljani III. balkanska konferenca transportnih delavcev. Istočasno se bo vršil v Ljubljani tudi kongres železničarskega saveza Jugoslavije. Načelstvo saveza je pri železniškem ministru doseglo, da se dovoli udeležencem železničarjem tridnevni dopust. Železniška direkcija si pa ni mogla kaj, da ne bi dala tudi svojega hrena poduhati. Obvestila je vse železniške načelnike in šefe, da morajo vsi tisti, ki na ta tridnevni dopust reflektirajo, pravočasno uradnim potom zanj zaprositi pri direkciji v Ljubljani,

sicer se jim dopust ne dovoli. Iz Maribora pelje v soboto 4. junija posebni vlak na železniški kongres. Direkcija pa zahteva za ta vlak predhodno vplačilo kavcije v znesku po 11.000 Din. Ko so lansko leto narodna društva imela svoj kongres, se je dovolil udeležencem šestdnevni dopust ne da bi jim bilo treba še posebej zaprositi zanj in za posebni vlak iz Maribora v Ljubljano jim ni bilo treba nič plačati.

Opozorilo inozemskim nameščencem ter tvrdkam, ki jih zaposlujejo. Po rešenju Gospoda Ministra Socijalne Politike od 26. maja 1927, »O« br. 4119 se vsa začasna dovolila za zaposlenje, izdana po odloku Ministrstva Socijalne Politike od 4. februarja 1927, Z. R. br. 1278/IV, do 1. junija 1927 avtomatično podaljšajo do 1. julija 1927. V slučaju, kjer se pa zaposlovanje inozemcev ni dovolilo ter se je odredil rok za odpust inozemca do 1. junija 1927, se z gornjim ta rok ne podaljšuje.

Naročniki in čitatelji, pozor! Na zadnji strani današnje številke smo priobčili železniški vozni red, kakor tudi vozni red avtobusov Maribor—Konjice—Celje in Maribor—Ptuj ter obratno. — Priporočamo vsem p. n. naročnikom, da si to številko shranijo, posebno pa naj služi izletnikom vsedelavskega zleta v Ljubljani.

Ali si že sklenil, koliko novih naročnikov boš pridobil za delavsko časopisje ob priliki vsedelavskega zleta v Ljubljani?

Vsem našim p. n. naročnikom priporočamo, da kupujejo edinole pri tvrdkah, katere inserirajo v delavskih listih, posebno pa naj to dobro upoštevajo ob priliki vsedelavskega zleta v Ljubljani.

Današnja številka stane za nenaročnike 2 Din.

V Zvonarni in livarni v št. Vidu nad Ljubljano je izbruhnila obrambna stavka livarjev. Podjetnik, pravi kristjan in bogaboječ mož, ki meče sredi najhujše zime družinske očete na cesto, nima volje izpolnjevati tiste zakone, ki so v prid in zaščito delavcev. »Devat! Devat!«, se čuje od zore do mraka, koliko bo pa plačila dal zato, tega pa ne pove. Ko delavec potrebuje, jim obljublja vse mogoče, ko pa pride dan plačila, ne ve, kje bi kaj odgrizel. Trn v peti mu je \$ 1154 b, tako tudi 50-odstotno plačilo za nadure. Dolgo so delavci prenašali to, v upanju, da bo kedaj bolje. Ali pomagalo ni nič, uvedel se je akord, da bo mogoče še več izprešati iz teh neumnih delavcev. Tako so uvideli, da ne pomagajo prošnje, da gospodar obljub ne drži, so mu predložili spomenico in zahtevali, da se sklene kolektivna pogodba. Ali glej ga spaka! Mož si misli, najlažje se jih rešim, ako

vse na cesto spodim. Dali bomo inerate, in delavcev bo ko listja in trave, a še takih, ki bodo kaj od doma prinesli. Našel se je pa Judež, ki je mislil, da se bo okoristil, ako bo padel borečim se delavcem v hrbet. Stara firma je to, vse naše delavstvo si ga je že postavilo na indeks. Za dežjem pride solnce, za petkom pa sobota, dan plačila. Mož mora imeti precej slabo vest, ko je odhajal s Tezna pri Maroboru je priporočal, da naj ja nikomur ne povedo, kam gre. Ali našim očem se ni lahko skriti, že se vidimo!

Razpečevanje raznih znakov in zbiranje vsakovrstnih prispevkov na vsedelavskem zletu.

Zaupniški zbor vseh ljubljanskih organizacij je sklenil nujno naprositi vse organizacije in skupine, ki se udeležijo zleta, naj pri tej priliki opuste vsakršno razpečevanje vsakojakih znakov ali zbiranje kakršnihkoli prispevkov. Treba se je zavedati, da je že železniška vožnja in slični stroški za izletnike zadostna žrtev in jih je treba zaščititi pred izmозgavanjem.

Reditelji bodo imeli nalogo preprečiti vse take pojave.

Po sklepu plenuma ljubljanskih zaupnikov.

Izletni odbor.

Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevk v Ljubljani priredi v času letošnjega velesejma na sejmišču posebno lepo in zanimivo razstavo Harcer-kanarčkov. Sodeluje 27 gojiteljev teh zlahtnih vrvivčkov. Ta vest bo sigurno vzbudila radostno zanimanje vseh ljubiteljev malih pevcev.

Aero-razstava na letošnjem velesejmu od 2. do 11. julija 1927. Uprava velesejma v Ljubljani je za velesejmske dneve odstopila ljubljanskemu Aeroklubu »Naša Krila« prostor, kjer bo prirejena razstava modelov in slik letal najznamenitejših francoskih, nemških, čeških in jugoslovenskih aerotvornic. Dosedaj so obljubile sledeče tvornice udeležbo z modeli in slikami: Rohrbach, Junkers, Heinkel, Dornier, Lwasseur, Bleriot, Aero, Ikarus. Take razstave doslej na ljubljanskih velesejmih še ni bilo in bo gotovo vzbujala največjo pozornost občinstva.

Za dr. Peričev spomenik so darovali: Po 1000 Din: ing. Vladimir Mušič; po 500 Din: dr. Ivan Stanovnik; po 200 Din: dr. S. Lapajne; po 100 Din: Janko N. Jeglič, Ivan Kralj, Jože Rozman, dr. Č. po Rozmanu, J. Vrhovec, Ivan Pestotnik, Neimenovani po R. Čelešniku, Obrtna banka, dr. Srečo Puher, Ivan Strojanski, Rožanec, Josip Mozetič, A. Gerkman, Rude in kovine d. z o. z., dr. Vladimir Ravnihar, ing. Vl. Re-

I. DELAVSKI NOGOMETNI TURNIR

se bo vršil ob priliki vsedelavskega zleta v nedeljo, dne 5. junija na igrišču S. K. Ilirije, s spominskim darilom S. K. Ilirije, Ljubljana. Tekmovanje se vrši po sledečem redu: ob 13'30 S. K. Amateur Trbovlje — S. K. Svoboda (rezerv.) Ljubljana; ob 14'25 S. K. Svoboda Maribor — S. K. Svoboda I. Ljubljana; ob 15'20 zmagovalci iz prejšnjih tekem.

SODRUGI POSETITE TEKME!

mec, Avgust Jenko; po 50 Din: Fr. Ravnik, ing. Poženel, ravnatelj Pestotnik, Maks Mušič, Jože Močan, Ivan Dežman, Aleksander Gjud, Al. Pauschin, Karol Schweiger, I. Malnar, Drago Schwab, dr. Viljem Krejčič, Ivan Lupše, Jezuitski kolegi, Ivan Zrimšek; po 30 Din: Stanko Premrl, dr. Jos Regali, C. Kandušcer, Fran Lavtižar; po 25 Din: Josip Pavletič, Karol Vokač, Karol Krištofič, Evgen Gutman, Josip Hafner, Fr. Gombač;

Ali je tudi to socialna potreba? V nedeljskem »Slovenču« čitamo, da bo v Mariboru otvorila novo posredovalnico za službe gospa Lorber, soproga slikarskega mojstra in klerikalnega občinskega svetnika, katero »Slovenec« najtopleje priporoča. Na to vest bi dičnega socialnega »Slovenca« samo vprašali, ali ga ni nič sram pripoznati privatno posredovalnico, za katero bodo morale revne služkinje za posredovanje plačati? Ali ne eksistira v Mariboru posredovalnica za delo, ki brezplačno in v splošno zadovoljnost posreduje? Ali ni občinski svet tudi z glasovi »Slovenčevih« pristašev odklonil potrebo take posredovalnice? Kje je Vaša socialna duša, gospodje klerikalci?

Radion, prašek za pranje, ki pere popolnoma sam, je davna želja vseh gospodinj. Dobiva se v vseh trgovinah mila in kolonijalnega blaga.

Ali že veste, kje ste solidno posreženi z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom. Pri **Franc Pavlin-u**, Gradišče št. 3.

Osvežiš s kopeljo telo si mlado, še bolje pa s »CLIO« šumečo limonado.

Razkrinkani razbijači!

Skupina »Enotnost« je vseskozi nasprotovala prireditvi Vsedelavskega zleta. Ko so pa ti ljudje spoznali, da se delavstvo za njihovo pisanje ne zveni, so v nedeljo 29. maja sklicali v Ljubljano pokrajinsko konferenco, na kateri so se ves dan posvetovali, kako bi na zletu ugnjali kravale, ko nimajo več pristašev.

Sedaj so pa izdali še ogaben letak, s katerim hočejo predstaviti Vsedelavski zlet kot nekako slavje za kritje političnih kupčij!

Delavci, ki so sami pripravljali Vsedelavski zlet, dobro vedo, da bo to mogočna manifestacija proletarske enotnosti!

Delavci pa naj vedo tudi to, da so gustinčičevci proti tej manifestaciji in da so se s tem sami izločili iz proletarske sredine.

Proč z razbijači!
Zivel Vsedelavski zlet!

Štiristoletnica prvega komunističnega manifesta.

30. maja 1527 je bil obglavljen prvi revolucionar v modernem smislu, nemški eksduhovnik Thomas Münzer. Pojavil se je v Lutrovi dobi, a medtem ko je bil Luter, da govorimo v sedanjem jeziku, navaden in neotesan liberalce, ki je povsod iskal zaslonbe le pri plemičih in graščakah, kmet in delavec sta mu bila pa le tatarska sodruža, se je Münzer odločno zavzel za slednje, zbral je precejšnjo četo upornikov, na katere je izdal svoj »manifest«, ki se smatra za predhodnika Marksovega »Komunističnega manifesta«. Luter ga je nazadnje z močno plemiško vojsko premagal, 5000 upornikov so ubili na mestu, na Totenberge, Münzerja so pa obglavili. Münzer je torej igral svoječas pri Nemcih isto vlogo, kakor pri nas Matija Gubec. (Glej Goluhov članek »Thomas Münzer« v prvem letniku »Pod lipo«.)

Heinrich Heine:

Tekma.

Kdor ima mnogo, temu bo se gotovo še več dalo.
Kdor ima malo, pa zato mu še to se bo jemalo.

Če pa nimaš prav ničesar, pa kar hitro se obesi, in s — pravico do življenja, »rodoljubom« prizanesi.

J. Novikov:

Pesimist in vodna kaplja.

Pesimist: »Kako, ti nesrečnica, ali nameravaš granit preluknjati? Kaka neumnost! Ali ne veš, da je ta skala najtrtja kar jih poznamo? Je že prastara, tisočletja so že minula, a skala ta ostane nespremenjena. In ti? Ti si slabotna enodnevnica, najpohlevnejši solčni žarek te spremeni v hlap in ni te več.«

Vodna kaplja: »Jaz ne nameravam samò, temveč vem čisto gotovo, da sem zmožna tudi najtrši granit razrušiti. Velikanska pogorja so dvigala nekaj ponosno svoje vrhove v oblake, jaz sem jih razrušila in bom nekaj tudi vse gore, ki še stojé, pogreznila v morskno globino. Jaz sem slabotna, to je nemara res, sem enodnevnica, tudi to bo menda res, vendar spada vse, kar na tej zemlji obstoja, v oblast mojih zakonov.«

Maribor.

Narodno gledališče v Mariboru.

Četrtek, 5. maja ob 20. uri: »Logarjeva Krista«. Ab. A. Kuponi.

Meščansko časopisje poroča, da je bilo v nedeljo pri manifestacijskem shodu njihove deklaracijske desetletnice navzočih na Glavnem trgu 10.000 oseb. To število bo precej pretirano, a eno je gotovo, bilo je tri četrtine vseh navzočih šolske mladine, ki se jo je izrabljalo za habsburško politično manifestacijo in za restavracijo klerikalnega sijaja. Tudi mladina delavskih staršev, socialistov, pa proti volji otrok in starišev. Ugotovili smo, da so bili otroci naših pristašev v šoli šikanirani in zapostavljeni, če so se v spremstvu svojih starišev udeležili naše manifestacije prvega maja ali kake druge. Torej vi jih smete siloma naganjati v cerkev in v vaše procesije, ki so skoz in skoz politične, in jemljete celo staršem pravico, da vzamejo svoje otroke seboj na naše prireditve, predvčerajšnjem ste pri volitvah v mestni šalski svet mariborski, volili pet članov, klerikalce in radikale, ki so dobili pri volitvah v obč. svet 180 glasov in radičevca, ki je dobil v Mariboru komaj 40 glasov, socialiste s 1500 glasovi so pa nesramno briskirali. A ni še vseh dni konec!

Vidovičev klub v Mariboru priredi v nedeljo, dne 5. junija ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma javno predavanje. Tema: »Činitelj dela — evangelijsko življenje«. To predavanje je spisal Miljenko Vidovič, vodja prosvetno-etičnega pokreta v Sarajevu, nalašč za to priliko in se bo vršilo obenem širom naše države, da se na ta način javnost seznanji z vodilno idejo tega pokreta. Važno pa je to predavanje tudi radi tega, ker se bo na njem obravnavalo tudi o glasovih, ki so se v zadnjem času pojavili v naši javnosti proti Vidovičevemu pokretu. Po predavanju se vrši diskusija.

Trbovlje.

Preteklo nedeljo popoldne se je vršil pri nas v »Delavskem domu« izredno dobro obiskan shod, ki ga je sklicala krajevna organizacija Socialistične stranke Jugoslavije. Dvorana je bila nabito polna, istotako tudi galerija. O občinski politiki sta poročala ss. Klenovšek in Krušič, o

političnem položaju, s posebnim oziranjem na predstoječe volitve pa je govoril s. Eržen iz Maribora. Med njegovim govorom je došlo do malega incidenta, ker ga je navzoči komisar srezkega glavarstva v njegovih izvajanjih prekinil, kar je izzvalo silno ogorčenje med navzočimi. Sicer pa se je potem shod mirno nadaljeval. Ob pol 7. uri je potem s. Klenovšek shod zaključil. Ker je bil s. Sitar nepredvideno zadržan, bo podal poročilo o delu v oblastni skupščini ob prvi priliki. Pohvalno je omeniti zlasti številno udeležbo sodružic, ki so shodu prisostvovali, kar je obenem zelo razveseljivo pojav in bi bilo priporočljivo, da tudi sodružice v drugih krajih posnemajo trboveljske. Potek shoda dokazuje tudi, da je trboveljsko delavstvo zelo disciplinirano, da so časi razkolov v Trbovljah končali in da se delavsko gibanje v tem revirju konsolidira in organizira.

Vič-Gince.

Sodrugil Občinske volitve so razpisane. Prvo najvažnejše delo je za enkrat, da se pregledajo volilni imeniki. Posebno važno je to v občinah v katerih stanuje pretežna večina delavcev. Delavec je tisti, ki ga usoda preganja iz kraja v kraj. Vsled tega se ravno v krajih kjer stanuje delavstvo spreminjajo volilni imeniki. Mnogo jih je, ki se priselijo in spet mnogo, ki se izselijo. Vsak državljan ima pa volilno pravico, če je na dan razpisa 21 let star in če biva šest mesecev v dotični občini in če je vpisan v volilni imenik. Kdor toraj ni vpisan v imenik volilcev tudi nima pravice na dan volitev voliti. Toraj na delo!

Redni sestanki. Od kar se je politično življenje pri nas zopet oživel, se vršijo vsako soboto ob 20. uri redni tedenski sestanki. Na teh sestankih se bo razpravljalo o važnih zadevah tičočih se politične organizacije in poglavljenja socialistične ideje. Na te sestanke imajo dostop vsi, ki so dobre volje pomagati socialističnemu delavskemu pokretu do konzultacije in ga spraviti spet do iste veljave, kakor je bil in po mogočnosti še zboljšati. Vseh članov SSJ je dolžnost, da se teh sestankov udeležujejo ter pripeljejo seboj one, ki so voljni zopet postati člani pokreta. Sodrugil agitirajmo za naš tisk »Delavsko Politiko«, to je edino naše orožje, s katerim se lahko vojskujemo. Skrbite, da vam to orožje ne zjavi! Prihodnji sestanek se vrši v soboto dne 11. junija, točno ob 20. uri v Zadržnem domu. Z dnevnim redom: naš program. — Krajevni odbor.

Studenci pri Mariboru.

Zadnje čase opazujemo pri nas živahno gibanje in zanimanje za zgradbo novih stanovanjskih hiš. Projektiranih je približno 40, večinoma malih enodružinskih hiš, za katere so stavbni prostori že kupljeni, nekoliko pa jih je že dograjenih in že pod streho. Lastniki teh hiš so večinoma železniški uslužbenci, kateri so porabili vse sile in sredstva, da pridejo do lastne strehe, ker je pač stanovanjska beda malokje tako huda, kakor pri nas v Studencih, posebno pa še sedaj, ko se bliža veljavnost zakona o zaščiti najemnikov h koncu. Pri tej priliki smatramo za našo dolžnost, da izrekamo našim kmetom, kateri so bili tako dobrodušni in so radevolje prodali pod ugodnimi pogoji in razmeroma za nizke cene odjemalcem stavbne prostore, vso čast in zahvalo.

Tudi občina se je zavedala svoje dolžnosti in je na pritisk socialistov, kateri so v občinskem odboru v večini, kupila v Slomškovi ulici dve hiši, katere so bile poprej last posestnika g. Štibla. Samoumevno bo potrebno v teh hišah, kjer se nahaja sedaj gostilniška in mesarska obrt,

katero pa občina ne bo izvrševala, še marsikaj spremeniti in pregraditi v svrhu stanovanj; storjen pa je prvi korak, in upamo, da bo tekom letošnjega leta mogoče dati tukajšnjim uradom potrebne prostore na razpolago, obenem pa tudi strankam, ki so in še bodo ostale brez stanovanj. Kakor pa, se najdejo pri vsaki akciji nasprotniki, tako tudi tukaj in našli so se gospodje, ki so razširjali govore, da bi bila občina omenjene hiše lahko ceneje kupila. Svetujemo tem gospodom, naj si poiščejo o tej zadevi nekoliko boljše informacije in naj pomislijo, ali niso bili ravno oni tisti, ki so svoječasno marsikaj zamudili, od česar bi imela občina lahko še danes izdatno korist.

Pa še celo tukajšnji cerkveni krogi so dobili veselje do zidanja; niso se pustili zapostaviti in začeli so graditi. Pa ne stanovanja. Konštitali so, da je treba sedanji farovž, kateri obsega 16 sob, in sicer precej prostornih, še bolj razširiti.

Splošno mnenje tukajšnjega prebivalstva je, da ako imajo ti gospodje na razpolago sredstva za povečanje farovža, bi bilo bolj umestno ta sredstva uporabiti za popravilo cerkve sv. Jožefa, kar bi jim gotovo nihče ne oporekal. Če pa še vedno mislijo, da se bo popravilo cerkve in stolpa izvršilo na račun prebivalstva, oziroma občine, jim povemo, da dvomimo, ako bo s te moke kaj kruha, posebno pa še sedaj, ko gibanje svobodomiselcev od dne do dne narašča in je tudi lahko razumljivo zakaj.

Delavsko pevsko društvo »Enakost« v Studencih priredi dne 16. VI. 1927 pomladansko veselico na vrtu gostilne Klemenčak (pri »Beli zastavi«) z zelo obširnimi programom. Sodeluje godba pekarske požarne brambe. Na to prireditev vabi zgoraj omenjeno društvo vsa društva in organizacije, da bi se v čim večjem številu udeležili. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v vseh prostorih omenjene gostilne. — Odbor.

Zabukovca.

Častitamo našima novoporočenecema Razpotnik Avgustu in Vipotnik Amaliji ter jima želimo obilo sreče v imenu »Svobode«. Zveze rudarjev Jugoslavije in Socialistične stranke Jugoslavije.

Ruše.

Preteklo soboto smo obdržali pri nas sestanek svobodomiselcev, ki se ga je udeležilo lepo število sodružic in sodrugov in to kljub izredno slabemu vremenu. Na sestanku je bilo navzočih tudi nekaj sodrugov iz Maribora. Govoril pa je s. Eržen, ki je v poljudnem govoru raztolmačil bistvo in pomen proletarskega svobodomiselnega gibanja za delavski razred.

TVORNICA KEM. IN OLI. BARV. LAKOV. FIRNEŽA IN STRUK. KLEDA
DRUŽBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

»LAKI« »GOPIČI«
TERPENTIN »FIRNEŽ«
STROJNO ODE »SOLSKÉ BARVE«
UMETNIŠKE BARVE »PRÁŠNO ODE«
»BRISTNE ODE«
»SUHE BARVE«
»BRISTNE ODE«
»SUHE BARVE«

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA
POLEGTROVINA
SCHNEIDER ZVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

B. Jagodič - Maribor

tapetnik in trgovina s pohištvo.

Rotovski trg št. 3.

Priporočam se p. n. občinstvu za nakup tapetnega in mizarskega pohištva (modroce, otomani, posteljni vložki) najceneje in solidno. Tapetnška popravila solidno in poceni. Pohištva se prevzemajo v komisijsko prodajo — Zahtevajte cenik.

Anton Vaupotič vdova

SODNA UL. 16, se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in plesarskih del po najnižjih cenah.

Delavci! Delavci!**Brivec Pirc, Maribor**

Gregorčičeva ul. 11

briže samo za 2 Din in

striže samo za 4 Din.

Se priporoča **Pirc, brivec, Maribor.****TRGOVINA S ČEVLI
JOSIP WAIDACHER****Maribor, Slovenska ul. 6**

priporoča svojo bogato zalogo vseh čevljarskih izdelkov. — Cene nizke. Dobra in solidna postrežba!

**Priporoča se
hotel in restavracija „TIVOLI“**

Prvovrstna kuhinja. — Pristna pijača.

Vekoslav Dolničar,
hotelir.**KLOBUKE, SLAMNIKE**

in razno modno blago nudi najugodnejše

Jakob Lah, Maribor, samo Glavni trg 2

Radi prezidave izredno nizke cene!

POZOR! LIVARJI!Zvonarna in livarna v
Št. Vidu nad Ljubljano išče**2 livarja strokovnjaka**ki znata pridno delati, pa
da jih bo treba mav pvačati.**Izvrstne pletenine**

kakor obleke, jope, telovnike, puloveri, je, moške nogavice, otroške dolge in kratke nogavice se poceni in hitro izdelujejo. Prevzemamo tudi v izdelavo vsa dela, kjer se nam volna dostavi, jih izvršujemo najcenejše.

Strojna pletarna Pichler, Lajteršperk 70**Najcenejši nakup za
binkošti in Telovo!**

Svileni trakovi v vseh barvah in širokosti od Din 1:50 dalje. Petlje (Schlingereien) v vseh širokosti, meter od Din 1:50 dalje. Čipke v klepel in valenciene, meter od Din 1:50 dalje.

Otroške nogavice, bele, enobarv. in črtane, par od Din 5.— dalje. Otroške nogavice dolge, bele, rjave, drap in črne, par od Din 6.— dalje.

Ženske nogavice v vseh modnih barvah, par od Din 9.— dalje. Moške nogavice, Mako, par enobarne Din 6.—, v vseh barvah Din 7.—.

Celotne pritlikline za krojače in šivilje, kakor sukanci, svile, gumbe itd. po najnižjih dnevnih cenah in s primernim popustom.

**EKSPORTNA HIŠA „LUNA“
MARIBOR, Aleksandrova cesta 19.**

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

TVRDKA KELC

Gregorčičeva ul. 6

Krojaški salon za gospode, dame in vojaštvo se priporoča.

Reklamne cene! postrežba točna!

Zelo zanimivo

Je ilustrirano, popularno Radio glasilo

„RADIOWELT“

(bakreni tisk).

Razen vseh evropskih razpošiljnih programov interesantne aktualnosti in vrednostne tehnične obravnave. Poedna cena 8 Din. Poskusna številka 8 Din
**Wiener Radioverlag, Wien I.,
Pestalozziggasse 6/83.****FRANC MASTEK**

MARIBOR, Glavni trg št. 16

manufakturna in modna
trgovina.**J. PETELN**

urar in optik. - Trgovina zlatnine in srebrnine

MARIBOR, GOSPOSKA ul. 5

Precizijske ure za železničarje tudi na obroke.

Primerna darila za birmo.

Klobuke

kravate, ovratnike, nogavice, palce najceneje pri tvrdki

Igo Baloh, Vetrinjska ul. 18**Dober zaslužek!**

Sprejememo v vseh mestih države spretno zastopnike(ce) za razpečevanje državnih vrednostnih papirjev na obroke. Garancija ni potrebna. Pismene ali osebne ponudbe na

Zombulovič

Ljubljana

Aleksandrova cesta 12

Pozor ženini in neveste!**Žimnice**

modroce, posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

Ljubljana

tapetnik, Krekov trg 7

(poleg Mestnega doma).

GOSTILNA

„Pri dobri kapljici“

za časa vsedelavskega zleta v Ljubljani vsak dan od 15. ure naprej koncert. — Priporoča se

R. M. Baltič

Ljubljana

Frankopanova ul. 5

Brezalkoholna jedilnica

se priporoča cenj. občinstvu. — Dobra domača hrana in dobra postrežba po jako nizki ceni.

**MARIJA PEVEC, MEDVEDOVA C. 9
ŠIŠKA—LJUBLJANA.****KLJUČAVNIČARSKÉ OBLEKE,**kakor tudi vsa ostala oblačila kupite najceneje v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2. Konfekcijska tovarna **Fran Derenda & Cie, Ljubljana.****Priporoča se****MAST**

znamke

J.P.

lastni izdelek tvrdke:

Evald Popovič, Ljubljana

Cena nizka, blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100, 200 kg in v ročkah po 25 kg.

Fotograf**Mirko Japelj**

Aleksandrova cesta - Trgovski dom.

Vhod na desni strani.

Se priporoča delavstvu in uradništvu. Cene solidne, slike umetniške. Hitra izvršitev naročil.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG ŠT. 26

STRITARJEVA UL. 3

Velika zaloga galanterijskega blaga ter čevljev po izredno nizkih cenah.

NAZNANILO PRESELITVE!

Sporočam svojim p. n. odjemalcem, da sem svojo tapetniško delavnico prestavil v

Aleksandrovo cesto št. 24

Potrudil se bom vse vrste naročil kakor tudi vsa dela solidno in poceni izgotoviti. Z velespoštovanjem

Ivan Mandl

tapetniški mojster

Maribor, Aleksandrova cesta 24.

Predtiskarija F. MERŠOL

Ljubljana, Wolfova ulica 5.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. — Bogata zaloga vezenin, pričeti in izvršeni ženskih ročnih del in vseh k tem spadajočih potrebščin, bombaža, volne, sukanca itd. — Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb. Velika zaloga rokavic, nogavic, otroške obleke in perila. — Kleklane in razne druge čipke. — Predpasniki, pasovi, žepni robci, ovratniki in kravate za dame in gospode.

Dober in tra-**jen zaslužek**

vam nudi edino-le pletilni stroj „IDEAL“ prvovrstnih nemških tovarn.

Zaloga. Strokovni pouk.
Petletna garancija!**FRANC KOS,**

LJUBLJANA

ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 5.

JOSIP OLUP - LJUBLJANA

Stari trg 1 in 2

priporoča svojo trgovino z manufakturnim blagom in moškimi oblekami domačega izdelka po najnižjih cenah. Tudi obleke po naročilu se najhitreje in najceneje izvršujejo. — Priporoča pa tudi svojo lastno gostilno „POD TRANČO“ v kateri se točijo pristna najboljša štajerska in dolenska vina.

Oglejte si**Vrhniški paviljon**

nasproti pivovarne „Union“, katera ima v zalogi vse najboljše delekatese. Zato zmerne cene in solidna postrežba.

Se najboljšo priporoča

Milica Metlar**Restavracija „Novi svet“**

Ljubljana

Gospodarska cesta

toči prvovrstna vina, gorka in mrzla jedila.

Za veselice lep senčnat vrt.

Za obilen obisk se priporoča

Ivana Gorše.**PUGEL & ROSSMANN**

VELETRGOVINA Z VINOM

MARIBOR, TRG SVOBODE 3. TEL. 37

Ze pri uporabi prve doze se bode o tem prepričali.

**DOBRE LASTNOSTI
finega čistila za čevlje so te-le:**

Mazilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevlju takoj lep, temen sijaj. Usnje ostane zmiraj voljno. In te lastnosti ima

Indian Pasta

Prihod vlakov.
Maribor—Celje—Ljubljana.

Prihod vlakov v Maribor iz:

Table with 3 columns: Station, Type, Time. Lists arrival times from various stations like Dunaja, Trsta-Zagreb, etc.

Prihod vlakov v Celje.

Table with 4 columns: Type, Vlak št., Pride iz, Ob uri, min. Lists arrival times for stations like Trsta, Maribor, etc.

Vetrinjska ulica št. 14

KLOBUKI

se kupijo najbolji in po najnižji ceni samo pri AUERJU V MARIBORU

Advertisement for C. TH. MEYER featuring a hat and text: 'Blinkošna presenečenja za birmance!'.

Autobus Maribor—Ptuj

Table with 3 columns: Station, Time, Time. Lists bus routes between Maribor and Ptuj.

PTUJ—MARIBOR

Table with 3 columns: Station, Time, Time. Lists bus routes from Ptuj to Maribor.

VOZNI RED.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
obratovališče Maribor

marčno in Bockpivo
v sodčik in steklenicah.

Sebi prihranite denar, ako kupujete dobro blago, zato Vam priporočamo priznano najboljšo

KARO-ČEVLJE

MARIBOR, KOROŠKA CESTA ŠTEV. 19

VLAKI, veljavno od 15. maja 1927.

Odhajajo iz Ljubljane (Kam) Prihajajo v Ljubljano (Ura) (Vlak) (Št.) (Ura) (Vlak) (Št.) (Odkod)

Beograd—Maribor

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes between Beograd and Maribor.

Rakek

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes for Rakek.

Gorenjsko

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes for Gorenjsko.

Dolenjsko

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes for Dolenjsko.

Vrhnika

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes for Vrhnika.

Kamnik

Table with 4 columns: Time, Type, Station, Time. Lists train routes for Kamnik.

POPRAVILA!

Prva spec. popravilnica in trgovina pisarniških strojev

IVAN LEGAT
Maribor, Vetrinjska ul. 30
Telefon interurb. št. 434

Carinsko posredniški in špedic. bureau

„GROM“

Ljubljana, kolodvorska ul. 41. Naslov brzojavkam: „Grom“ Telefon 2454

DELAVCI!

Opozarjate se, da kupujete vse svoje potrebščine na oblekah, perilu, pleteninah itd. le tam, kjer se Vas res najboljšo in najcenejšo postreže in to je pri naši znani trdki

M. FELDIN, MARIBOR
Grajski trg št. 1. — Vetrinjska ulica.

POZOR!
Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem v Zetrtek, 26. maja zopet prevzel

Park-kavarno
v Mariboru.

Potrudil se bom cenjenim gostom vedno najboljšo postreči. Za mnogoštevilnen poset se priporoča

Gabriel Valjak.

V MARIBORU

si nabavite vso manufakturno blago najugodnejše pri trdki

Franjo Majer
Maribor, Glavni trg št. 8

POZOR! Vsi kupujejo obleke edino le pri

J. TRPINU

MARIBOR
GLAVNI TRG ŠTEV. 17

ker tam se dobi sukno že od Din 26.—naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih dnevnih cenah.

Odhod vlakov.
Maribor—Celje—Ljubljana.

Odhod vlak. iz Maribora proti:

Table with 3 columns: Station, Type, Time. Lists departure times to various stations like Trstu-Reki, Dunaju, etc.

Odhod vlakov iz Celja.

Table with 4 columns: Type, Vlak št., Vozi proti, Ob uri, min. Lists departure times for stations like Maribor, Trstu, etc.

Naznanjam p. n. občinstvu, da so dospele vse

NOVOSTI

za bodočo sezono za naročila po meri. V moji

konfekcijski zalogi

lastnega izdelka se nahaja najnovije in najboljše blago. - Za bogata naročila se priporoča

Franc Cverlin
krojaštvo in konfekcijska trgovina

Maribor, Aleksandrova 28
se bo preselil meseca junija v Gosposko ulico 32

Mestni autobus
Maribor—Konjice—Celje

Veljavno od dne 1. junija 1927.

Table with 4 columns: Time, Station, Time, Time. Lists bus routes and stops between Maribor, Konjice, and Celje.